

Jørn Lier Horst & Thomas Enger

Nulpunt

A.W. Bruna Uitgevers

Zondag 9 mei 1999

De politieradio knetterde.

'0-1 vraagt om een beschikbare eenheid voor Agmund Bolts vei 25 in Teisen.'

Alexander Blix keek kort de kant van Gard Fosse op. 'Dat is hier vlakbij,' zei hij.

Fosse trok de microfoon op het dashboard naar zich toe. Blix gaf gas.

'0-1, dit is Fox 2-1,' meldde Fosse. 'We zijn op de Tvetenveien, ongeveer een minuut ervandaan.'

Blix deed zwaailicht en sirene aan terwijl er opnieuw geknetter klonk.

'Fox 2-1, ontvangen door 0-1. Mogelijk gaat het om een schietpartij. Het adres staat bekend om huisvredebreuk.'

Huisvredebreuk, dacht Blix. Dit soort opdrachten had hij al een paar keer eerder gehad, maar dat er misschien was geschoten, was slecht nieuws.

Aan het eind van het kerkhof Østre gravlund reed hij de Agmund Bolts vei op, hij gaf opnieuw gas en scheurde langs wooncomplexen met balkons aan de straatkant. Auto's waren langs de stoep geparkeerd. De berkenbomen stonden op vele meters van elkaar.

Hiervoor hadden ze geoefend.

Hier hadden ze naar uitgekeken, om als eerste op een echte plaats delict aan te komen. Een jaar lang hadden ze ieder in hun eigen patrouillewagen op de achterbank gezeten, waarna

ze ten slotte allebei voldoende vertrouwen bij hun superieuren hadden gekweekt. Blix greep het stuur stevig vast.

‘Daar lijkt het te zijn,’ zei Fosse en hij wees naar een groepje mensen dat zich recht voor hen had verzameld.

Blix remde en stopte schuin op de straat. Hij zette de motor en de sirene uit, maar liet het zwaailicht aan.

‘Het kwam daarvandaan,’ vertelde een vrouw toen Blix en Fosse uitstapten. Ze wees naar een klein, wit huis. ‘Het klonk als een grof kaliber,’ voegde een man eraan toe.

‘Is er daarna iemand naar buiten gegaan?’ vroeg Blix. ‘Of naar binnen?’

De vrouw schudde haar hoofd.

‘Hoeveel mensen wonen hier?’ vroeg Fosse.

‘Vier,’ antwoordde een andere vrouw. ‘Ze hebben twee kleine meisjes, maar volgens mij is maar een van hen thuis.’

Blix vloekte in zichzelf. ‘Oké,’ zei hij. ‘Ga naar huis en blijf binnen. Doe de deuren op slot.’

Het groepje toeschouwers loste op.

Blix opende het tuinhek. ‘Neem jij die kant van het huis? Dan neem ik de andere,’ zei hij wijzend.

‘Je bent toch niet van plan om naar binnen te gaan?’ protesteerde Fosse.

‘Er is geschoten,’ antwoordde Blix. ‘Daarbinnen kan zich een klein kind bevinden.’

‘Denk aan je eigen veiligheid,’ zei Fosse en hij herhaalde de mantra van de instructeurs op de politieacademie. ‘We moeten wachten op back-up.’

Blix kende de instructie. De situatie was dusdanig dat ze zich in afwachting van versterking afzijdig moesten houden en hun ogen de kost moesten geven. Maar dit was geen opdracht op de academie. ‘De back-up kan nog tien minuten duren,’ zei hij. ‘We weten niet of we die wel hebben.’ Hij liep naar de auto, opende de kofferbak en vervolgens de wapenkuis. Daarna stopte hij zes patronen in zijn dienstwapen en draaide de cilinder op zijn plaats.

‘Serieus nou, we moeten...’

‘... het kind helpen,’ onderbrak Blix hem en hij liep langs zijn collega heen. ‘Als ze binnen is.’ Hij bleef voor de voordeur staan en probeerde door het dikke raam tussen de klink en de bovenkant van de deur naar binnen te kijken. Hij zag niets en draaide zich om naar Fosse. ‘Ben je van plan daar te blijven staan?’

Fosse verplaatste zijn gewicht van het ene been naar het andere. ‘Dit staat me niet aan,’ zei hij.

‘Mij ook niet,’ zei Blix. ‘Maar we moeten wel iets doen.’ Hij begaf zich naar de rechterkant van het huis, ging op zijn tenen staan om door een raam naar binnen te kunnen kijken. Maar dat zat te hoog. Hij liep verder en kwam uit in een kleine tuin, waar nog flinke hopen sneeuw lagen. De iele struiken waren bruin. Hij zag een roestige schommel, een bouwvallige veranda. Leunstoelen met kussens. Lege, bruine bierflessen op de verandavloer. Een overvolle asbak, peuken ernaast.

Blix liep voorzichtig, wetend dat het geluid van voetstappen zou verraden waar hij was. De woonkamerramen waren groot. Door de weerspiegeling was het lastig om naar binnen te kijken, terwijl hij tegelijkertijd door de grote glasoppervlakken duidelijk te zien was. Hij keerde terug naar de voordeur, zag dat Fosse in de auto zat en hoorde hem met de centrale praten. Blix deed zijn oortje in en vernam dat de dichtstbijzijnde patrouille er over twaalf minuten zou zijn. Hij trok aan de deur. Die knarste, maar was open. Blix opende hem helemaal en deed twee stappen naar binnen. Bleef staan. Luisterde. Hoorde niets.

Of...

Was dat een snik? Gesnuif? Iemand die ‘sst’ zei?

Hij liep met geheven wapen verder en liet de deur achter zich open, in de hoop dat Fosse achter hem aan zou komen.

De vloerplanken kraakten. Een tussenhal leidde verder de woning in. Hij wierp een blik in het eerste vertrek en trok snel zijn hoofd terug. Een kleine toiletruimte met een wasbakje. Bij

de volgende kamer deed hij hetzelfde. Ook daar was niemand. Zijn ademhaling ging met horten en stoten. Opnieuw luisterde hij, maar hij hoorde niets.

Een slecht teken.

De deur naar de keuken stond op een kier. Langzaam duwde Blix hem verder open. Ook deze kraakte.

Hij liet hem los.

Op de vloer lag een grote plas bloed en dat was al deels in een viltkleed getrokken. Een vrouw lag op haar rug, levenloos. Haar hoofd lag opzijgedraaid, zodat hij de lege, open ogen kon zien.

Hij slikte en voelde dat zijn hart in zijn keel en borst klopte. Even hield hij zijn adem in, waarna hij zijn wapen naar voren stak. Toen hij een voet naar binnen zette, zorgde hij ervoor niet in het bloed te stappen. Hij boog zich voorover en probeerde een hartslag te voelen. Niets. Hij kwam weer overeind en praatte zo zacht hij kon in het microfoontje dat aan zijn re- vers bevestigd zat. '0-1, dit is Fox 2-1 Alfa. Er is een vrouw overleden, doodgeschoten, ik herhaal: er is een vrouw overleden, doodgeschoten.'

Het apparaat kraakte wat. Blix liep langs de vrouw heen en zag het gat midden in haar borstkas.

'*Ontvangen, 0-1.*'

'Kom niet dichterbij.'

De stem, hees en gespannen, kwam van verder in het huis. Blix bleef staan. Hij rekte zich uit, probeerde om de deurpost heen te kijken, de woonkamer in. En daar, voor een glazen tafel, stond een man met een vuurwapen in zijn hand. Dat richtte hij op het blonde hoofd van een meisje dat niet ouder kon zijn dan vijf. Ze huilde stilletjes. Snikte. Beefde.

'Kom niet dichterbij,' herhaalde de man. 'Ik schiet. Ik schiet jou en haar dood.'

De man maakte een agressieve beweging met het pistool, naar het meisje. Blix hoopte dat ze de dode vrouw niet had gezien.

‘Rustig,’ zei Blix. Hij hoorde dat zijn stem trilde.

‘Leg je wapen neer,’ zei de man.

‘Alsjeblieft, niet...’

‘Leg je wapen neer, zei ik.’

De man leek eind dertig te zijn, droeg een baard, was bezweet en had dun, kort haar dat rechtovereind stond. Hij hief zijn wapen op naar Blix. Geen beven. Geen nervositeit. Alleen wanhoop.

Het meisje deed haar ogen dicht, de tranen rolden over haar wangen.

‘Doe nou geen domme dingen,’ zei Blix. Hij probeerde te bedenken wat hij op de opleiding allemaal had geleerd, wat hij moest zeggen, hoe hij dit soort situaties moest afhandelen. Maar nu hij er middenin zat, kon hij geen verstandige strategie naar boven halen, hij moest gewoon maar improviseren. Proberen de man tot rede te brengen.

Hij dacht aan Merete, die thuis op hem zat te wachten. Die zijn beroepskeuze nooit leuk had gevonden. Die hem altijd had gewaarschuwd voor de gevaren die op zijn pad zouden komen.

Hij dacht aan Iselin. Nog maar net drie maanden oud.

Blix liet zijn wapen zakken. ‘Hoe heet je?’ vroeg hij, terwijl hij een poging deed zijn ademhaling onder controle te krijgen.

De man gaf geen antwoord.

‘Over een paar minuten is het hele huis omsingeld,’ ging Blix verder. ‘Je zult hier niet weggkomen.’

‘Ze zijn van mij,’ bracht de man uit. ‘Van mij!’

‘Ja, en je wilt ze zien opgroeien,’ zei Blix met een knikje. Zijn blik zocht het andere kind, maar alleen dit ene meisje was er.

‘Niemand pakt ze van me af,’ zei de man. ‘Hoor je dat?’

‘Ik hoor je, maar alsjeblieft, maak het niet erger dan het al is.’

‘Leg je wapen neer,’ zei de man nog een keer, met nog meer wanhoop in zijn stem. ‘Ik zeg het niet nog eens. Wegwezen! Dit is mijn huis.’

Blix luisterde of hij sirenes hoorde. Of hij Fosse hoorde. ‘Dat

kan ik niet doen,' zei Blix. Hij keek weer naar het meisje en duwde de gedachten aan zijn eigen dochter weg. 'Ik kan niet weggaan,' zei hij. 'Niet nu jij...'

'Je hebt vijf seconden,' onderbrak de man hem.

Blix keek naar hem: witte singlet, vuil, zweetplekken op zijn buik, krullend borsthaar dat naar buiten piepte.

'Alsjeblieft...'

'Vijf.'

Hij zou het niet doen. Het was maar een loos dreigement.

'Kunnen we niet gaan zitten en...'

'Vier.'

Blix haalde adem. Slikte. 'Laten we erover praten...'

'Drie.'

Blix kneep zijn hand steviger om het wapen. 'Denk aan je dochter, denk aan wat je haar afpakt.'

'Twee.'

Die kerel is knettergek, dacht Blix en hij hief zijn wapen. 'Ze is pas... vijf?' Hij legde zijn vinger om de trekker.

'Een.'

Hij doet het, dacht Blix. Verdomme, hij doet het.

Toen klonk er een knal.

1

De wielen van de tram bonkten tegen de rails bij de Dronningens gate en haalden Alexander Blix uit zijn sluimertoestand. Hij ging rechtop zitten, streek over zijn gezicht en glimlachte naar een vrouw die tegenover hem was gaan zitten zonder dat hij het had gemerkt.

Verder naar achteren in de wagon schreeuwden een paar jongelui. Een roodharige jongen zwaaide met een telefoon. Een even oude, tengere knaap probeerde het apparaat te pakken. De rest van de groep lachte elke keer dat het hem niet lukte. Niemand scheen te willen ingrijpen.

De jongen met de telefoon drong naar voren. De tengere knaap volgde hem en riep iets onverstaanbaars, alleen zijn wanhoop was te horen.

Op het moment dat de jongen met de telefoon de zitplaats van Blix passeerde, stak die zijn arm uit en hield hem met een harde, kordate beweging tegen.

Uit de luidsprekers klonk de mededeling dat de Schweigaards gate de volgende halte was. Achter in de wagon hield het lachen op.

Blix kwam overeind, greep de mobiele telefoon en overhandigde hem aan de eigenaar. De tram stopte en de deuren gingen open.

‘Hier moet je eruit,’ zei hij tegen de jongen met het rode haar.

‘Nee, ik...’

‘Hier stap je uit,’ onderbrak Blix hem en hij duwde hem naar de opening. De jongen stond buiten. De deuren gingen dicht. De tram ratelde verder. Blix pakte een lus om zich aan vast te

houden en bleef tot de volgende halte staan. De vrouw die tegenover hem had gezeten, glimlachte toen hij uitstapte.

Buiten was het koud, Blix trok de kraag van zijn jas stevig om zijn hals en liep naar het politiebureau. Hij haalde zijn toegangkaart door de lezer, toetste de code in en bereikte de lift zonder een collega tegen te komen met wie hij moest praten. Op de vijfde verdieping nam hij een kop koffie mee en begaf zich naar zijn bureau, achter in de hoek van de ruime kantoor-tuin.

Er was verder nog niemand. Sinds hij de veertig was gepasseerd, werd Blix altijd vroeg wakker, nog voordat de wekker afliep. In zijn appartement was niets om de tijd mee te vullen, en op het politiebureau wist hij zich op zijn minst van koffie verzekerd.

Hij gooide zijn jas over de rug van zijn stoel, stapelde vier gebruikte kantineborden op elkaar en plaatste ze op het bureau naast het zijne. Hij zette de computer aan, logde in en nam een slok koffie terwijl hij wachtte tot de pc tot leven was gekomen.

Het was een soort ritueel geworden. Elke ochtend ging hij naar de site van *Waardige Winnaar*, de Noorse variant van het programma *Big Brother*. De gezichten van de meeste deelnemers waren doorgekruist. Er waren er nog maar vier over.

Een van hen was Iselin.

Iedereen op het politiebureau wist ervan, maar niemand had het erover. In elk geval niet met hem.

Hij was er erg op tegen geweest dat ze eraan meedeed, zonder goed te weten wat het programma inhield. Hij had geëist dat zijn dochter zich zou terugtrekken, een baan of een opleiding ging zoeken. Het geruzie had ertoe geleid dat Iselin duidelijk had gemaakt dat ze hem tijdens de rechtstreekse uitzendingen niet in de studio wilde zien. Sindsdien had hij haar niet meer gesproken.

Hij klikte verder en zag dat ze nog sliep. De camera stond in de nachtmodus, het scherm was groenachtig met slechte con-

trasten, maar hij kon zien dat ze in de loop van de nacht het dekbed van zich af had gegooid.

Het was vreemd, maar hij voelde zich nu, via een camera-lens, dichterbij haar dan jarenlang het geval was geweest.

De eerste weken van het programma had hij het vervelend gevonden haar op tv te zien en was hij blij geweest dat ze Meretes achternaam gebruikte. De afgelopen paar dagen had hij echter trots gevoeld dat Iselin een van degenen was die waardig werden bevonden voor de prijs van een miljoen kronen.

Hij klikte door naar het commentaarveld en las de gebruikelijke obsceniteiten, dingen waarvoor hij haar had gewaarschuwd. De kijkers maakten opmerkingen over haar uiterlijk, op wat ze had gezegd en de manier waarop ze zich had gedragen. De meeste commentaren waren negatief, maar er waren ook een paar die haar toejuichten en met opbeurende woorden kwamen.

Opeens stond Gard Fosse aan de andere kant van zijn bureau met een dossier onder de arm.

‘Is het niet wat vroeg op de dag om naar porno te kijken?’ vroeg hij, terwijl hij tegelijkertijd om zijn eigen grap lachte.

Blix keek sloom op naar de hoofdinspecteur, waarna hij overschakelde naar het strafzakenregister en zijn koffiekopje hief. ‘Goedemorgen, chef,’ zei hij, onzeker of de ironie in zijn stem al dan niet duidelijk was.

‘Ik wil dat jij je om de nieuweling bekommert,’ ging Fosse verder, nu op formelere toon.

Snel keek Blix weer naar hem op. ‘Ik?’ protesteerde hij.

‘Ze komt om negen uur,’ antwoordde Fosse en hij wierp een blik op de stapel gebruikte borden op de lege werkplek naast Blix, als om aan te geven dat ze daar zou komen te zitten.

Blix begon enkele papieren die voor hem lagen te sorteren.

Fosse opende zijn meegebrachte dossier. ‘Sofia Kovic, zesentwintig jaar,’ las hij. ‘Half-Kroatisch. Vijf jaar geleden afgestudeerd aan de politieacademie als een van de besten van haar jaar. Heeft twee jaar op bureau Majorstua gewerkt en drie op de meldkamer.’

Met tegenzin nam Blix het papier met de persoonsgegevens aan. 'Komt ze hier in het kader van een quotumregeling of zo?' wilde hij weten.

'De best gekwalificeerde sollicitant,' stelde Fosse vast. 'Ik reken erop dat je haar een goede ontvangst geeft.'

Rondom Blix waren de andere rechercheurs bezig hun plaatsen in te nemen.

'Nog iets,' ging Fosse verder, in het dossier bladerend. 'Ik heb je voor donderdag op de schietbaan ingeschreven.'

'Prima,' mompelde Blix.

'Je kunt het niet blijven uitstellen,' ging Fosse verder. 'Je vergunning loopt volgende week af.'

'Ik zei dat het prima was.'

Fosse stond nog even naar hem te kijken, waarna hij zich omdraaide en de gang in verdween, in de richting van zijn grote kantoor.

Blix keek hem na. Hij bedacht hoe hun wegen verschillende kanten op waren gegaan nadat ze eerst jaargenoten en daarna lid van dezelfde patrouille waren geweest. Ooit ook elkaars beste vriend.

Het lukte hem niet de film in zijn hoofd stil te zetten. Toen ze moesten uitrukken naar Teisen. De zwaailichten. De sirenes. Alles wat er daarna misging.

2

Emma Ramm ging naar binnen, zette haar fiets in de hal en trok haar schoenen uit. Ze deed een paar push-ups en vulde daarna een glas met water, dat ze dronk terwijl ze de Amerikaanse websites over celebrity's checkte om te kijken of er in de loop van de nacht iets was gebeurd wat om aandacht vroeg. TMZ had een artikel over een inbraak bij Mariah Carey in Bel Air. *People Magazine* schreef over een ruzie tussen P!nk en Christina Aguilera; ook een artikel waaruit ze iets kon overnemen. Voordat ze haar telefoon weglegde, checkte ze de website news.no en zag dat haar verhaal over het Noors-Zweedse model Vendela Kirsebom mooi op de voorpagina stond.

Weer een dag met mensen die min of meer terecht beroemd waren geworden.

Hoe lang zou ze dit werk nog kunnen volhouden?

Ze zou best eens bezig willen zijn met iets wat er echt toe deed. Iets wat liet zien dat ze wel degelijk een kundige journaliste was en niet alleen een blogger die over beroemdheden schreef.

Het was acht uur.

Ze schonk opnieuw een glas water in en zette de tv aan. Het logo van het nieuwsbulletin verscheen op het scherm. Er was alweer een zelfmoordaanval geweest in Kaboel. Een gevecht tussen bendes in Malmö had een dodelijke afloop gehad. De nieuwste cijfers toonden aan dat de werkloosheid in Spanje nog nooit zo hoog was geweest. En volgens de weersvoorspelling zou het een koude, mooie dag in de Noorse hoofdstad worden.

Terwijl Emma zich uitrekte, heetten de presentatoren van *Goedemorgen Noorwegen* de kijkers welkom voor nogmaals twintig minuten met een licht verteerbare input. De een – een man met een rond gezicht, een bril en krullen – zat onrustig voorovergebogen. Hij wierp een blik op zijn collega, waarna hij zijn bril verschoof en zei: ‘Tja, de komende minuten zouden we eigenlijk hierover praten.’ Hij stak een boek omhoog dat Emma meteen herkende. Het was *Eeuwig Nummer Een* van Sonja Nordstrøm. ‘Maar de auteur lijkt vanochtend voor haar komst naar de studio een beetje verlaat te zijn.’

Emma glimlachte. Typisch iets voor Nordstrøm; ze deed altijd precies wat haar uitkwam. Niet voor niets noemde Anita Grønvold, Emma’s baas bij news.no, Nordstrøm consequent een superbitch.

‘Dus we moeten nog even wachten tot we wat meer te horen krijgen over deze autobiografie waarover al voor de publicatie zoveel te doen is, zonder dat iemand in feite weet wat Nordstrøm ons gaat vertellen.’

De andere presentator, een vrouw met blond, lang haar, nam het over. Zo vroeg op de ochtend en toch al zo ongehoord fit!

‘Ja, de verschijning van dit boek is met heel wat geheimzinnigheid gepaard gegaan,’ zei ze, intussen met haar ogen de juiste camera zoekend. ‘Het lijkt geen twijfel dat Sonja Nordstrøm een interessant leven leidt. Niet in de laatste plaats heeft ze alles gewonnen wat er te winnen valt bij... Wanneer je... je bezig hebt gehouden met waar zij zich mee bezighield.’

Emma snoof om de overduidelijke onwetendheid van de presentatrice en vulde opnieuw haar glas. ‘Dit is natuurlijk een bijzondere dag voor Sonja Nordstrøm,’ schoot de andere presentator haar te hulp. ‘Ze wordt vandaag vijftig en dat was de aanleiding om dit boek te schrijven.’

‘Laten we hopen dat ze zo meteen opduikt,’ rondde de presentatrice overdreven glimlachend af. ‘In de tussentijd kunnen we jóú, Petter Due-Eriksen, in de studio verwelkomen.’

Op het scherm verscheen een gezette man van in de vijftig

die plaatsnam en bij wie een microfoon aan een iets te nauwsluitend overhemd werd bevestigd. 'Jij bent de producent van het geruchtmakendste programma van het jaar op deze zender, *Waardige Winnaar*, en nu nadert het einde daarvan. Er zijn nog maar vier deelnemers over en na vanavond zijn dat er drie.'

'Ja, het begint nu serieus interessant te worden.'

Emma zette het geluid zachter en trok haar trainingsjack uit. Bijna elke dag had ze over het nieuwe realityconcept geschreven en ze was het zat. Eigenlijk was er niets nieuws te melden. Tien deelnemers zaten opgesloten in een huis met overal camera's.

Ze pakte haar mobiel en overwoog of ze zou proberen Nordstrøm te bellen, maar zette dat idee van zich af. De superbitch zou, zo vroeg op de dag, nooit opnemen. Bovendien had Emma over een uur een afspraak met Nordstrøms uitgever.

Ze trok de rest van haar kleren uit en ging de badkamer binnen. Ze deed de deur op slot, ook al woonde ze alleen.